

4.5 When the Prophet Enters the War-room – pt 3 – Moshe's Staff!

בסנה - ד:ב מטה משה - נחש	בדרך - ד:כ-כא מטה האלקים – "מפתים"	לפני פרעה - ז:ט מטה אהרן - תנין
(ב) ויאמר אליו ה' מזה מה זה בידך ויאמר מטה: (ג) ויאמר השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו	(כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמר וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האֱלֹהִים בידו: (כא) ויאמר ה' אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המפתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם:	(ח) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: (ט) כי ידבר אֲלֵכֶם פֶּרַעַה לֵאמֹר תָּנוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל אֶהְרֹן קח את מִטְּךָ והשלך לפני פרעה יהי לַתַּנִּין: (י) ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וישלך אהרן את מִטְּהוֹ לפני פרעה ולפני עֲבָדָיו ויהי לַתַּנִּין: (יא) ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בַּלְהֻטִּיהֶם כֹּן: (יב) וישליכו איש מִטְּהוֹ ויהיו לַתַּנִּינִם ויבלע מִטְּה אֶהְרֹן את מִטְּתָם:

מטה אהרן – מכות היאור והעפר	מטה משה – מכות השמים
דס – ז:טו, יט (טו) לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאור והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך... (יט) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן קח מִטְּךָ ונסה על מימי מצרים על נהרותם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: (כ) ויעשו כן משה ואהרן כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וינס במטה וידו את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עֲבָדָיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם:	ברד - ט:כב-כג (כב) ויאמר ה' אל משה נסה את ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים: (כג) ויט משה את מִטְּהוֹ על השמים וה' נתן קלף וברד ותהלך אש ארצה וימטר ה' ברד על ארץ מצרים:
צפרדע ח:א (א) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן נסה את ידך במִטְּךָ על הנהרות על היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים: (ב) ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים:	ארבה - י:יב-יג (יב) ויאמר ה' אל משה נסה ידך על ארץ מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים ויאכל את כל עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד: (יג) ויט משה את מִטְּהוֹ על ארץ מצרים וה' נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל חלילה הפקר הנה ורוח הקדים נשא את הארבה:
כנים - ח:יב (יב) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן נסה את מִטְּךָ והד את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים: (יג) ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויד את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים:	חשך - י:כא-כב (כא) ויאמר ה' אל משה נסה ידך על השמים ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך: (כב) ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים:

יד:טז, כו-כו - ים-סוף מטה משה	יז:ה-ו - רפדים מטה משה "אשר הכית בו את היאר"	יז:ט - עמלק מטה האלקים
(טז) ואתה הרים את מִטְּךָ ונסה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה: ... (כו) ויאמר ה' אל משה נסה את ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו: (כז) ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער ה' את מצרים בתוך הים:	(ה) ויאמר ה' אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומִטְּךָ אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת: (ו) הנני עמך לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל:	(ט) ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האֱלֹהִים בידך:

בסנה (נחש) – מטה משה לפני פרעה (תנין) – מטה אהרן.	דצ"ך – מטה אהרן!! עד"ש – ---- בא"ח – מטה משה!	קרי"ס – מטה משה רפדים – מטה משה = מטה אהרן! עמלק – מטה האלקים
--	--	--

מִשָּׁה רִבְנִי לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי הָאוֹתוֹת שֶׁעָשָׂה.
שֶׁהֵאֱמַיִן עַל פִּי הָאוֹתוֹת יֵשׁ בִּלְבּוֹ דֹּפִי שֶׁאֲפֹשֶׁר שֶׁיַּעֲשֶׂה

16. במדבר ז (פט) וּבָבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֱהֱלָה מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מַעַל הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל־אֶרֶץ הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו:	15. שמות לד (לג) וַיְכַל מֹשֶׁה מִדְּבַר אֲתָם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מִסָּוָה: (לד) וּבָבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמִּסָּוָה עַד־צֵאתוֹ וַיֵּצֵא וַדְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יָצָה:
---	--

17. רש"י דברים ב:טז
(טז - יז) ויהי כאשר תמו וגו'. וידבר ה' אלי וגו' - אבל משלוח המרגלים עד כאן לא נאמר בפרשה זו וידבר אלא ויאמר, ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נזופים, לא נתיחד עמו הדבור בלשון חבה, פנים אל פנים וישוב הדעת - ללמדך שאין השכינה שורה על הנביאים אלא בשביל ישראל (מכילתא שמות י"ב):

"And it came to pass, when all the men of war had finished dying..." "Then the LORD spoke to me..." From the time the spies were sent until this point, this section never uses the expression "the LORD spoke"; instead, it says "The Lord said." This teaches that throughout the thirty-eight years during which Israel was under God's rebuke, Moses did not receive direct communication from God in the affectionate manner denoted by *dibbur*—that is, face-to-face and with clarity and composure of mind. This teaches that the Divine Presence rests upon the prophets only for the sake of Israel. (Mekhilta, Exodus 12)

18. רשב"ם במ' כ'
ודברתם אל הסלע - לא צוה הק' לקחת את המטה להכות בו הסלע כמו שעשה ברפידים שכת' שם והכיתם בצור ויצאו ממנו מים, אלא המטה צוה לקחת להראות בו קשי מרי שלהם כדכת' למשמרת לאות לבני מרי, אפס בדבור דבר אל הסלע לתת מימיו והוצאת להם מים על ידי דבורך עם הסלע:

"You shall speak to the rock... The Holy One, blessed be He, did not command Moses to take the staff in order to strike the rock, as He had done at Rephidim, where it is written, "You shall strike the rock, and water will come out of it." Rather, He commanded him to take the staff only to demonstrate Israel's stubborn rebelliousness, as it is written concerning Aaron's staff: "It shall be kept as a sign for the rebellious ones." Instead, Moses was to speak to the rock, and it would give forth its water. Thus, you shall bring forth water for them through your speaking to the rock.

19. ראב"ע במדבר פרק ב
(ט) את המטה מלפני ה' - הוא מטה הא-להים, והוא המונח לפני העדות:

"The staff from before the LORD" refers to the staff of God, the one that was kept before the Testimony (the Ark of the Covenant).

האות בלט וכשוף. אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך עשאו. לא להביא ראיה על הנבואה. היה צריך להשקיע את המצרים קרע את הים והצליח בתוכו. צרכנו למזון הוריד לנו את המן. צמאנו בקע להן את האבן. כפרו בו עדת קרח בלעה אותן הארץ. וכן שאר כל האותות. ובמה האמינו בו. במעמד הר סיני שעניינו ראו ולא זר ואנינו שמעו ולא אחר האש והקולות והלפידים והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו ואנו שומעים משה משה לך אמר להן כך וכך. וכן הוא אומר (דברים ה ד) "פנים בפנים דבר ה' עמכם". ונאמר (דברים ה ג) "לא את אבותינו כרת ה' את הברית הזאת". ומנן שמעמד הר סיני לבדו היא הראיה לנבואתו שהיא אמת שאין בו דפי שנאמר (שמות יט ט) "הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בד' יאמינו לעולם". מכיל שקדם דבר זה לא האמינו בו נאמנות שהיא עומדת לעולם אלא נאמנות שיש אחריה הרהור ומחשבה:

The people of Israel did not believe in Moses because of the signs that he performed. For one who believes on the basis of miraculous signs always harbors some doubt, since a sign might be produced through magic or sorcery. Rather, all the signs that Moses performed in the wilderness were done only because they were needed, not to prove his prophecy. It was necessary to drown the Egyptians, so he split the sea and they were submerged within it. We needed food, so he brought down the manna. They were thirsty, so he split the rock and water came forth for them. The congregation of Korah denied his authority, so the earth swallowed them. The same applies to all the other miracles. Then on what basis did they believe in him? The Revelation at Sinai. Our own eyes saw, and not those of another; our own ears heard, and not those of another. We witnessed the fire, the thunderous voices, and the flaming torches. Moses approached the thick darkness, and the Voice spoke to him while we heard: "Moses, Moses! Go tell them such-and-such." Thus Scripture says: "Face to face the LORD spoke with you" (Deuteronomy 5:4), and it also says: "Not with our fathers did the LORD make this covenant, but with us" (Deuteronomy 5:3). From where do we know that the revelation at Mount Sinai alone constitutes conclusive proof that Moses' prophecy is true, leaving no room for doubt? As it is stated: "Behold, I come to you in a thick cloud, so that the people may hear when I speak with you, and they may also believe in you forever" (Exodus 19:9). This implies that before this event they did not possess a faith in Moses that would endure forever, but only a belief that still left room for uncertainty and suspicion.

14. דב' יח - נביא אמת (יח) נְבִיא אֲקִים לָהֶם מִקְרָב אַחֲיָהֶם כְּמוֹד וְנִתְּתִי דְבָרִי בְּפִי וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה: (יט) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶל דְּבָרִי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשִׁמִּי אֲנֹכִי אֲדַרְשׁ מֵעַמּוֹ: (כ) אֲדָה נְבִיא אֲשֶׁר יִזִּיד לְדַבֵּר דְּבַר בְּשִׁמִּי אֶת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי לְדַבֵּר וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנְּבִיא הַהוּא: (כא) וְכִי תֹאמַר בְּלִבְכֶּךָ אֵיכָה נִדְּעַת הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא דִבְרוּ ה': (כב) אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנְּבִיא בְּשֵׁם ה' וְלֹא יְהִי הַדְּבַר וְלֹא יִבּוֹא הוּא הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא דִבְרוּ ה' בְּזִדּוֹן דְּבָרוֹ הַנְּבִיא לֹא תִגּוֹר מִמֶּנּוּ: ס	13. דב' יג - נביא לע"ז (ב) כִּי יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נְבִיא אוֹ חֵלֶם חִלּוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת: (ג) וּבֹא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר נִלְכָּה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָם וְנַעֲבָדָם: (ד) לֹא תִשְׁמַע אֶל דְּבָרֵי הַנְּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל חוֹלֵם חִלּוֹם הַהוּא כִּי מִנְסָה ה' אֶל־לִהְיוֹת אֶתְכֶם לְדַעַת הַיִּשְׁכָּם אֲהַבִּים אֶת ה' אֶל־לִהְיוֹת בְּכֹל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם:
--	---